

دستور کار جلسه:

✓ نقش مسئولیت اجتماعی در حل مساله آب استان خراسان رضوی و بحران آلودگی کشف رود با بررسی اقدامات و فرصت های پیش رو

❖ اهم موارد مطرح شده:

در جلسه مشترک کمیسیون های «سلامت»، «آب و محیط زیست» و «مسئولیت اجتماعی» اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، نقش مسئولیت های اجتماعی در حل مساله آب استان خراسان رضوی و بحران آلودگی کشف رود با بررسی اقدامات و فرصت های پیش رو در این زمینه واکاوی شد.

بحران آب و ضرورت تکمیل پروژه های نیمه تمام

محمد علایی، رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق خراسان رضوی، در این نشست اظهار کرد: برای حل بحران کشف رود پیش از هر چیز باید تعداد تصفیه خانه های فاضلاب افزایش یابد و شرکت آب منطقه ای به اندازه ظرفیت تصفیه خود از فاضلاب کشف رود برداشت کند.

وی یادآور شد: شرکت آب منطقه ای استان در سال ۱۳۹۸ یک هزار هکتار از بستر آزاد شده کشف رود را در اختیار شهرداری مشهد قرار داد تا تصفیه خانه سپتاژ برای ساماندهی فاضلاب ۴۰۰ تانکر احداث شود؛ اما این پروژه با پیشرفت ۵۰ درصدی نیمه تمام رها شده است. همچنین مطابق توافق نامه کشف رود، احداث واحد سپتاژ و تصفیه خانه های نام برده از جمله تعهدات شهرداری بوده است.

علایی ادامه داد: هم اکنون روزانه ۲.۵ مترمکعب در ثانیه، بیش از ۶۰ میلیون مترمکعب فاضلاب خام در سال، وارد کشف رود می شود. اگر این میزان پساب تصفیه شود، می تواند به حدود ۵۰ میلیون مترمکعب آب قابل استفاده در بخش کشاورزی تبدیل گردد؛ اما تحقق این امر نیازمند تامین ۳ همت اعتبار است که در اختیار شرکت آب و فاضلاب قرار نمی گیرد.

وی با بیان اینکه خراسان رضوی سرزمینی خشک با میانگین بارش سالانه ۲۱۸.۲ میلی متر است (کمتر از یک سوم میانگین بارش خشکی های جهان و اندکی کمتر از میانگین بارش ایران)، افزود: افزایش تعداد و عمق چاه های عمیق از سال ۱۳۸۲ تاکنون نتوانسته افت منابع آب زیرزمینی را جبران کند؛ چراکه آبخوان ها عملاً تهی شده اند.

رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد همچنین به طرح «سازگاری با کم آبی» اشاره کرد و گفت: طبق چشم انداز این طرح، خراسان رضوی باید تا سال ۱۴۲۰ به تعادل پایدار میان منابع و مصارف آبی برسد. کاهش برداشت از آب های زیرزمینی و رسیدن به کسری مخزن صفر در سال ۱۴۰۵ و کاهش برداشت ها تا ۷۵ درصد آب تجدید پذیر تا سال ۱۴۲۰، از اهداف کلان این برنامه است.

وی با یادآوری اینکه در فاصله سال های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ با اجرای سند سازگاری با کم آبی و بارندگی های کم سابقه، ۴۶۴ میلیون مترمکعب صرفه جویی صورت گرفته است، افزود: اجرای طرح انتقال سالانه ۳۶ میلیون مترمکعب آب از رشته کوه هزارمسجد به مشهد، نیازمند ۲۰۰ میلیون دلار و اجرای طرح شیرین سازی و انتقال سالانه ۱۲۰ میلیون مترمکعب آب از دریای عمان به استان، حدود ۵ میلیارد دلار اعتبار می طلبد.

علایی از استاندار خواست ریاست کارگروه سازگاری با کم آبی را شخصاً بر عهده گیرد و دست کم چهار نشست سالانه در این خصوص برگزار شود.

او خاطرنشان کرد: بی توجهی به سه اصل مالکیت مردمی آب، مدیریت مردمی آب و اقتصادی سازی آن، موجب ورشکستگی آبی در خراسان رضوی شده است؛ اصولی که با اصلاحات ارضی سال ۱۳۴۱ و قانون ملی شدن آب در سال ۱۳۴۷ تضعیف شدند.

احیای سند راهبردی نجات کشف رود

مرتضی کرباسی، رئیس کمیسیون سلامت اتاق خراسان رضوی نیز در این جلسه بر ضرورت احیای «سند راهبردی نجات کشف رود» تاکید کرد و گفت: پیشگیری همواره بر درمان ارجحیت دارد و لازم است در زمینه رفع منابع آلاینده کشف رود، مطالبه گری مؤثری صورت گیرد. هرچند حل این معضل در کوتاه مدت امکان پذیر نیست؛ اما با راهکارهای عملیاتی می توان روند بهبود را تسریع کرد.

کرباسی تصریح کرد: الگوی مصرف آب در ایران به مراتب بالاتر از استانداردهای جهانی است و در مقایسه با کشورهای توسعه یافته قابل پذیرش نیست. از این رو، بازنگری جدی در الگوی مصرف آب کشور ضروری است.

استقبال از فناوری های نوین در مدیریت آب

علی محمد شریعتی مقدم، رئیس کمیسیون دانش بنیان، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی اتاق خراسان رضوی نیز با تاکید بر ضرورت بهره گیری از نوآوری ها در مدیریت منابع آب گفت: کشت گلخانه ای یکی از مهم ترین راهکارها برای مقابله با بحران آب است؛ چرا که مصرف آب در این شیوه تا ۵۰ برابر کمتر از کشت سنتی است. تحقق این هدف نیازمند سرمایه گذاری و استفاده از فناوری های روز است.

او افزود: در حوزه مدیریت شهری همچنان شاهد مصرف بی رویه آب هستیم. شهرداری باید با توجه به شرایط اقلیمی جدید رویکردی متفاوت اتخاذ کند. خروج از بحران کشف رود تنها با هم افزایی جمعی، مسئولیت پذیری اجتماعی و اجرای برنامه های عملیاتی امکان پذیر است.

ضرورت تکمیل پروژه های نیمه تمام تصفیه فاضلاب

مهدی کلاهی، نایب رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق خراسان رضوی نیز با تاکید بر ضرورت تکمیل تصفیه خانه سپتاژ توسط شهرداری مشهد اظهار کرد: گزارش ها نشان می دهد همچنان بخشی از فاضلاب بیمارستانی وارد کشف رود می شود. طرح ساماندهی این رودخانه باید به طور کامل اجرا و پیگیری شود. همچنین سرانه فضای سبز در استان تنها ۱.۲ مترمربع است، در حالی که میانگین جهانی ۱۲ تا ۱۳ مترمربع است.

ضرورت ورود فوری استاندار

حسین خانی زاده، نایب رئیس کمیسیون مسئولیت اجتماعی اتاق خراسان رضوی، در ادامه جلسه گفت: از اعضای کمیسیون ها انتظار می رود پیشنهادها و انتقادهای خود را برای حل بحران آب ارائه کنند تا پس از جمع بندی و مکتوب سازی، در اختیار استانداری قرار گیرد.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به فوریت موضوع، استاندار موظف است شخصاً به این مسأله ورود پیدا کند؛ چراکه در صورت تشدید پیامدهای بحران آب، خروج از آن غیرممکن خواهد بود.

عوامل تشدیدکننده بحران آب

سپس، عماد رجحانی، دبیر کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد با اشاره به کاهش چشمگیر ذخایر سدهای تامین کننده آب دشت مشهد در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال گذشته، اظهار کرد: بحران آب در خراسان رضوی ریشه در مجموعه ای از عوامل همچون سدسازی، حفر چاه، رشد جمعیت شهری، تغییر الگوی مصرف و فشار سیاست های خودکفایی در تولیدات کشاورزی دارد.

وی افزود: برداشت های مجاز با اضافه برداشت، برداشت های غیرمجاز و هدررفت شبکه، پیامدهایی نظیر فرونشست زمین، کاهش کیفیت منابع آب، افت تولیدات کشاورزی، تهدید امنیت غذایی و مهاجرت را به دنبال داشته است.

او در خصوص آلودگی کشف رود گفت: سدسازی بر سرچشمه ها و توسعه شبکه های جمع آوری فاضلاب بدون احداث تصفیه خانه متناظر، سبب خشکی و تشدید آلودگی این رودخانه شده است. علاوه بر آن، ورود فاضلاب شهری تصفیه نشده، پساب صنعتی و بیمارستانی نیز زنجیره غذایی مردم را آلوده کرده است.

رجحانی بر ضرورت ساماندهی تخلیه های غیرمجاز، سرمایه گذاری در توسعه ظرفیت تصفیه و بازچرخانی، و خروج آلودگی از چرخه غذایی با حفظ معیشت کشاورزان حاشیه رودخانه تاکید کرد.

اقدامات فوری برای مهار آلودگی کشف رود

در ادامه این جلسه، سید احسان تهامی، مدیر انجمن متخصصان تجهیزات پزشکی مشهد، با اشاره به تخلیه ۳۲ هزار میلی گرم بر لیتر فاضلاب در ساعت به کشف رود از سوی چرمشهر، اظهار کرد: تکمیل تصفیه خانه سپتاژ، به ویژه تصفیه خانه های محلی مانند طبرسی و اولنگ، کنترل و جریمه خودروهای متخلف، شفافیت آزمایشگاهی در سلامت محصولات کشف رود، ورود استانداری و دستگاه قضایی با همکاری دانشگاه علوم پزشکی، تخصیص اعتبارات دولتی، ممانعت از کشت فاضلابی در حاشیه رودخانه و معرفی واحدهای آلاینده به دستگاه قضا از ضروری ترین اقدامات در این حوزه است.

او همچنین بر بازچرخانی پساب صنعتی در همان صنعت و تبدیل کشف رود به یک مسأله ملی تاکید کرد.

پیشنهاد تشکیل کارگروه تخصصی

امید رجبی، رئیس انجمن صنفی تولیدکنندگان دارو استان خراسان رضوی نیز با بیان اینکه کشف رود سال هاست پذیرای حجم عظیمی از پساب های خانگی، صنعتی و بیمارستانی است، گفت: این آلاینده ها شامل ترکیبات شیمیایی، فلزات سنگین و میکروب های بیماری زا هستند که تهدیدی جدی برای طبیعت و سلامت مردم به شمار می روند.

وی افزود: نمونه برداری ها نشان داده است که آلودگی ها تنها سطحی نیستند، بلکه فلزات سنگینی همچون سرب در آب، خاک و گیاهان اطراف تجمع کرده اند و کشاورزی و سلامت عمومی را تهدید می کنند.

رجبی با تاکید بر اینکه مسئولیت اجتماعی به معنای فراتر رفتن از منافع اقتصادی کوتاه مدت و اندیشیدن به سلامت جامعه و آینده زمین است، پیشنهاد کرد کارگروهی تخصصی با حضور نمایندگان دانشگاه، صنعت، شهرداری، سازمان محیط زیست و اتاق بازرگانی تشکیل شود تا ضمن ارزیابی وضعیت، راهکارهای علمی ارائه داده و بر اجرای پروژه های پاک سازی نظارت کند.

بسته پیشنهادی برای کاهش بحران

احسان قاضی عسکر، عضو کمیسیون مسئولیت اجتماعی نیز با ارائه بسته پیشنهادی حل معضلات کشف رود گفت: اهداف کلان این بسته شامل کاهش فوری آبیاری با فاضلاب خام، تامین آب سالم برای کشاورزی، راه اندازی پکیج های تصفیه محلی، افزایش آگاهی عمومی و ایجاد فشار اجتماعی برای اجرای راهکارهاست.

وی افزود: در برنامه های کوتاه مدت، پایش و قطع ورود فاضلاب خام، ایجاد کمپین های اجتماعی و تامین آب جایگزین اضطراری پیش بینی شده است. در سطح میان مدت، احداث پکیج های تصفیه محلی و در افق بلندمدت، سرمایه گذاری مشترک (PPP) در احداث تصفیه خانه اصلی مدنظر قرار دارد.

در ادامه نشست، محسن کامرانی فر، فعال حوزه مسئولیت اجتماعی با طرح این پرسش که «چرا کشورهای همجوار ایران همچون ترکمنستان با بحران آب مواجه نیستند؟» تاکید کرد: تمامی دستگاه های دولتی باید ملزم به استفاده از ابزارهای کاهنده آب باشند؛ از جمله شیرآلات الکترونیکی که در بسیاری از کشورهای اروپایی برای صرفه جویی در مصرف آب به کار گرفته می شود.

ضرورت تمرکز بر ۸۷ درصد آب غیرشرب

زهره نهبندانی، رئیس گروه پیشگیری از بیماری‌های واگیردار دانشگاه علوم پزشکی مشهد، اظهار کرد: تنها ۱۳ درصد از آب مصرفی در بخش شرب و بهداشت به کار می‌رود و این بخش به هیچ عنوان قابل کاهش نیست. بنابراین برنامه‌های بهینه‌سازی باید بر ۸۷ درصد آب مصرفی در سایر حوزه‌ها متمرکز باشد.

او با اشاره به افزایش پنج‌برابری آمار ابتلا به کیست کبد، روده و معده در پنج سال گذشته (از ۵۱ نفر در سال به ۲۵۰ نفر در سال)، هشدار داد: نمی‌توان مصرف آب در حوزه شرب و بهداشت را کاهش داد؛ چرا که این موضوع مستقیماً با سلامت عمومی در ارتباط است.

شائبه فاضلاب بیمارستانی و واقعیت‌های موجود

در ادامه این نشست، فرشید وفا، رئیس اداره بهداشت محیط معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بیان کرد: برخی ادعا دارند رتبه نخست خراسان رضوی در ابتلا به سرطان دستگاه گوارش ناشی از فاضلاب کشف‌رود است؛ اما این موضوع نیازمند مستندات علمی است.

به گفته او، در حال حاضر چیزی تحت عنوان «فاضلاب بیمارستانی» در حوزه تحت پوشش این دانشگاه وجود ندارد و اگر بخش خصوصی مدرکی دال بر این امر دارد، باید ارائه کند.

وی توضیح داد: در برخی موارد، فاضلاب کشتارگاه‌ها به اشتباه به عنوان فاضلاب بیمارستانی در کشف‌رود تخلیه می‌شود. هرچند آبیاری محصولات کشاورزی با فاضلاب ممنوع است؛ اما باید مشخص شود که آیا واقعاً علت اصلی بروز سرطان‌ها در مشهد به این مسئله مرتبط است یا خیر.

وفا عنوان کرد: در دو تا سه سال گذشته، افزایش ظرفیت تصفیه‌خانه‌ها در قالب مصوبات قرارگاه ملی و استانی محیط زیست محقق شد. با این حال، هم‌اکنون بین تولید و تصفیه فاضلاب در مشهد ۵۰ هزار مترمکعب اختلاف وجود دارد که بخشی از آن ناشی از فعالیت واحدهای صنعتی غیرمجاز است.

وی برای خروج از شرایط موجود چهار راهکار پیشنهاد کرد و گفت: این راهکارها شامل: ارتقای ظرفیت تصفیه‌خانه‌ها با تامین منابع مالی، اتصال فاضلاب واحدهای خانگی به شبکه، راه‌اندازی تصفیه‌خانه سپتاز و تغییر الگوی کشت تا دستیابی به شرایط مطلوب است.

بحران آب کشاورزی و ضرورت تجدیدنظر در الگوها

سلیمان فرامرزی، عضو شورای خانه کشاورز استان نیز در ادامه نشست گفت: با توجه به وضعیت کنونی، لازم است اقدامی ملی برای مدیریت بحران آب صورت گیرد. حدود ۸۵ درصد آب مصرفی استان در بخش کشاورزی استفاده می‌شود. به طور مثال برای تولید یک لیتر شیر، ۵۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود؛ این در حالی است که سالانه ۱۰ میلیون تن شیر در کشور تولید و حدود ۴ میلیون تن از آن خشک می‌شود. بنابراین بازنگری در مصرف آب در بخش کشاورزی اجتناب‌ناپذیر است.

نقش شهرداری در ساماندهی کشف‌رود

در بخش دیگری از نشست، عبدالله سلطان‌احمدی، معاون مهندسی آب سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد، اظهار کرد: هرچند احداث سپتاز در تکالیف شهرداری نبود؛ اما از سال ۱۳۹۸ این موضوع در دستور کار شهرداری قرار گرفت.

وی افزود: تاکنون ۵۷ کیلومتر از اراضی کشف‌رود توسط شهرداری ساماندهی و ۲۸۰ هکتار فضای سبز ایجاد شده است. احداث تصفیه‌خانه سپتاز نیز با اعتبار ۷۰ میلیارد تومان آغاز شد؛ اما نیازمند همکاری دستگاه‌هایی همچون شرکت آب منطقه‌ای و شرکت آب و فاضلاب است.

به گفته او، هیچ تصمیمی در زمینه تخصیص پساب تصفیه‌شده به شهرداری گرفته نشده است.

سلطان احمدی تاکید کرد: اقدامات اجتماعی از سوی نهادهای مانند شهرداری تنها با تعامل جدی سایر دستگاههای مسئول می تواند به نتیجه برسد.

افزایش مهاجرت به مشهد و تشدید بحران آب

احمد رضا رضازاده، رئیس اتاق اصناف کشاورزی خراسان رضوی، با اشاره به موج جدید مهاجرت به مشهد گفت: جاذبه های این کلانشهر موجب افزایش جمعیت و در نتیجه تشدید بحران آب شده است. در حالی که جمعیت کشور طی چند دهه اخیر تنها ۲.۲ برابر شده، جمعیت مشهد رشدی ۵ برابری داشته و این روند در حال تبدیل مشهد به یک ابرشهر است. او افزود: رهاسازی فاضلاب خام و تصفیه نشده کشف رود موجب شده سرعت فاضلاب برای آبیاری صیفی جات به راحتی صورت گیرد. تا زمانی که حق آبه کشاورزان به رسمیت شناخته نشود و معیشت آنان مورد توجه قرار نگیرد، این بحران ادامه خواهد یافت. از سوی دیگر، هزینه های بالای تصفیه فاضلاب مانع جدی در مسیر حل این مشکل است.

باغ ویلاها و چاه های غیرمجاز؛ تهدیدی مضاعف

رضا ابراهیم نیا، مشاور مدیرکل میراث فرهنگی استان، نیز از رشد باغ ویلاها انتقاد کرد و گفت: بیش از ۵۰ درصد باغ ویلاها دارای چاه غیرمجاز هستند و برخی حتی اقدام به آب فروشی می کنند. برای مدیریت این معضل باید قوانین اصلاح شود و مکان هایی مشخص تحت عنوان باغ شهرها جانمایی شوند.

چالش جدی منابع مالی برای احداث تصفیه خانه ها

سیدعلیرضا قدسی زاده آرمی، مدیر تصفیه خانه های فاضلاب شرکت آب و فاضلاب مشهد، با اشاره به محدودیت ها در این بخش گفت: ۸۶ درصد شبکه فاضلاب شهری اجرا شده؛ اما ظرفیت تصفیه خانه ها تنها پاسخگوی ۴۷ درصد فاضلاب تولیدی است. برای احداث تصفیه خانه های جدید، ۲ تا ۳ همت منابع مالی نیاز است که با توجه به اعتبارات قطره چکانی دولت، تحقق آن دشوار است. تا سال ۱۴۱۰ به حدود ۶ همت اعتبار نیاز داریم. او راهکارهای اصلی را استفاده از منابع دولتی و جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی دانست.

لزوم پیش تصفیه صنعتی

فرشته تقی زاده، فعال محیط زیست و مدیرعامل انجمن دیده بان آب، هوا و زمین نیز بر مسئولیت صنایع در این بحران تاکید کرد و گفت: ۵۲ واحد چرم سازی در استان فعال اند. اگر این واحدها پیش تصفیه انجام دهند، بخش بزرگی از ورود پساب سمی به کشف رود جلوگیری می شود. با وجود افتتاح تصفیه خانه چرم شهر، بررسی ها نشان می دهد این مجموعه توانایی تصفیه مواد شیمیایی را ندارد و تنها قادر به حذف ذرات فیزیکی است.

لزوم راه اندازی سامانه رصد آنلاین کیفیت آب

در بخش پایانی این نشست، بار دیگر تریبون در اختیار کرباسی، رئیس کمیسیون سلامت اتاق مشهد قرار گرفت. او در جمع بندی مباحث مطرح شده در این نشست گفت: سند راهبردی نجات کشف رود تدوین شده و باید اجرایی گردد. برای پایش دقیق تر، سامانه رصد آنلاین کیفیت آب باید راه اندازی شود تا وضعیت آلودگی لحظه به لحظه قابل رصد باشد. همچنین ممنوعیت برداشت آب برای صنایع غذایی، دامی و کشاورزی تا زمان رفع آلودگی، استفاده از فناوری های نوین تصفیه، و ایجاد بانک اطلاعاتی کشاورزان به منظور تغییر الگوی کشت ضروری است.

اجرای کامل سند سازگاری با کم آبی

علایی، رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق خراسان رضوی نیز تاکید کرد: سند سازگاری با کم آبی باید به روز شود و کارگروه مربوطه با ریاست استاندار دست کم سالی چهار بار تشکیل جلسه دهد. همچنین سند ویژه کشف رود که با امضای همه ذی نفعان تدوین شده باید به طور کامل اجرایی شود. تکمیل تصفیه خانه سپتاژ نیز یکی از مهم ترین مطالبات ماست.

بسته پیشنهادی کمیسیون های اتاق بازرگانی

در پایان رجحانی، دبیر کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد، اعلام کرد: سه کمیسیون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی ظرف چهار هفته بسته پیشنهادی واحدی در این زمینه ارائه خواهند داد. همچنین، پیشنهاد می شود کارگروه سازگاری با کم آبی به جای معاونت عمرانی، با مدیریت مستقیم استاندار برگزار شود تا شاهد نتایج ملموس و اثرگذاری در این حیطه باشیم.

مسئولیت اجتماعی، پیشروتر از مسئولیت نهادی

در ادامه این جلسه، سهیل پروازی، دبیر کمیسیون مسئولیت اجتماعی اتاق خراسان رضوی، با اشاره اهمیت همگرایی سه کمیسیون تخصصی اتاق بر سر مساله بحران آب اظهار کرد: بررسی موضوع آب و بحران آلودگی کشف رود در چهارچوب همکاری بین کمیسیون ها نشان داد که مسئولیت اجتماعی می تواند به عنوان حلقه پیوندی میان دغدغه های مردمی و مطالبات تخصصی نقش آفرینی کند.

پروازی با اشاره به اینکه بحران آب صرفاً یک موضوع فنی نیست بلکه ابعادی اجتماعی، اقتصادی و سلامت محور دارد، تصریح کرد: مسئولیت اجتماعی به معنای عبور از منافع بخشی کوتاه مدت و توجه به آینده پایدار جامعه است. پیوند میان ظرفیت های بخش خصوصی، تشکل های مردمی و نهادهای تخصصی در اتاق بازرگانی می تواند الگویی برای مواجهه ساختاری با چنین بحران هایی باشد.

پروازی در انتها یادآور شد: کمیسیون مسئولیت اجتماعی اتاق مشهد بر این باور است که با استمرار این همکاری های میان بخشی، می توان زمینه ای برای کاهش بحران آب و تقویت اعتماد عمومی به ساختارهای نهادی فراهم کرد.

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	نقش مسئولیت اجتماعی در حل مساله آب استان خراسان رضوی و بحران آلودگی کشف رود با بررسی اقدامات و فرصت های پیش رو	با توجه به جوانب گسترده مسئله کشف رود، بسته پیشنهادی مورد اتفاق نظر کمیسیون های «آب و محیط زیست»، «سلامت»، «مسئولیت اجتماعی» و «دانش بنیان، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی» با ارائه راهکارهای مشخص و عملی تهیه و برای اجرا پیگیری شود.	کمیسیون ها بخش های مربوط به حوزه تخصصی کمیسیون را تهیه و به صورت پیشنهادی بسته در جلسه مشترک بررسی کنند.	۱ ماه
۲		با توجه به اهمیت مسئله مدیریت منابع آب، و تجربه موفق اجرای سند سازگاری با کم آبی در ادوار گذشته، پیشنهاد می شود اجرای این سند در جلسات فصلی و با مدیریت شخص استاندار محترم انجام پذیرد.	ارائه پیشنهاد کمیسیون ها به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در راستای مصوبه یکصد و بیست دومین جلسه این شورا	۱ هفته

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	محمد علایی	رئیس	کمیسیون آب و محیط زیست
۲	مرتضی کرباسی	رئیس	کمیسیون سلامت
۳	علی محمد شریعتی مقدم	رئیس	کمیسیون دانش بنیان، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی
۴	حسین خانی زاده	نائب رئیس	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۵	مهدی کلاهی	نایب رئیس	کمیسیون آب و محیط زیست
۶	شکوفه برازنده	دبیر	کمیسیون سلامت
۷	عماد رجحانی	دبیر	کمیسیون آب و محیط زیست
۸	سهیل پروازی	دبیر	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۹	علیرضا قدسی زاده آزرمی	مدیر امور تصفیه خانه ها	شرکت آب و فاضلاب مشهد
۱۰	فرشته تقی زاده	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۱	احمد رضا رضازاده	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۲	سید محمدرضا علوی مقدم	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۳	ابراهیم میرزایی	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۴	محمد علی قناد زاده	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۵	احسان تهامی	عضو	کمیسیون سلامت
۱۶	احسان قاضی عسکر	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۱۷	مرضیه سنوئی محصل	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی و کمیسیون سلامت
۱۸	آتوسا حقیقی زاده	عضو	کمیسیون سلامت
۱۹	الهام ازقندی روشناوند	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۲۰	پروین دلیری	عضو	کمیسیون سلامت
۲۱	رضا ابراهیم نیا	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۲۲	نوشید وفا	مدیر سلامت محیط کار	معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی
۲۳	رضا عظیمی	مدیر پیشگیری و مبارزه با بیماری ها	معاونت بهداشت علوم پزشکی
۲۴	زهرا نهبندانی	رئیس گروه بیماری های واگیر	دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۲۵	علی حمامی	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۲۶	محسن حاجی بگلو	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۲۷	سلیمان فرامرزی	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی

۲۸	فرانک نبی پور	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۲۹	نسرين حیدری	عضو	کمیسیون سلامت
۳۰	فاطمه مختار زاده یزدی	کارشناس	مرکز رشد دارو و پارک سلامت دانشگاه علوم پزشکی
۳۱	حسن یوسفی	رئیس مطالعات	شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی
۳۲	حسن کامرانی فر	دبیرکل	فدراسیون فوتبال کشور
۳۳	علی مونسی	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۳۴	قدیر توانا	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۳۵	مجید سالمیان	بازرس	مرکز وکلای خراسان رضوی
۳۶	علی حامد لبافیان	مسئول کمربند سبز	سازمان پارک ها و کمربند سبز
۳۷	حمیدرضا فرهمندپور	کارشناس	سازمان پارک ها و کمربند سبز
۳۸	حسام مرتضوی	کارشناس	سازمان پارک ها و کمربند سبز
۳۹	علی عالی مقام	مدیر	کانون هموفیلی
۴۰	رضا نمازی	عضو هیئت مدیره	کانون هموفیلی
۴۱	امیر گرد نوشهری	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۴۲	محمود نادریان	کارشناس دفتر فنی	شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی
۴۳	مجید یوسف نژاد	کارشناس دفتر مشارکت ها	شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی
۴۴	ناهد رجب زاده	رئیس گروه سرمایه گذاری	شرکت آب و فاضلاب مشهد
۴۵	ثمانه توکلی امینیان	مدیر دفتر توسعه پایدار	شرکت آب و فاضلاب مشهد
۴۶	حمید رضا همت آبادی	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۴۷	فرخ وارسته	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۴۸	غلامحسین صفری	عضو	کمیسیون مسئولیت اجتماعی
۴۹	محمود سباری	رئیسبی	اداره نظارت و مهندسی منابع آبی شهرداری مشهد
۵۰	سید علیرضا صدیق ابوالفتح	مدیر عامل	تک پژوهان پارس
۵۱	محمد هاشم صفار	کارشناس	دفتر مطالعات و پژوهش های بازرگانی
۵۲	امید رجبی	عضو	کمیسیون سلامت
۵۳	عبدالله سلطان احمدی	معاون	سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری
۵۴	سید مهدی نعمتی	عضو	کمیسیون سلامت
۵۵	سید مرتضی عظیم زاده	عضو	کمیسیون سلامت